

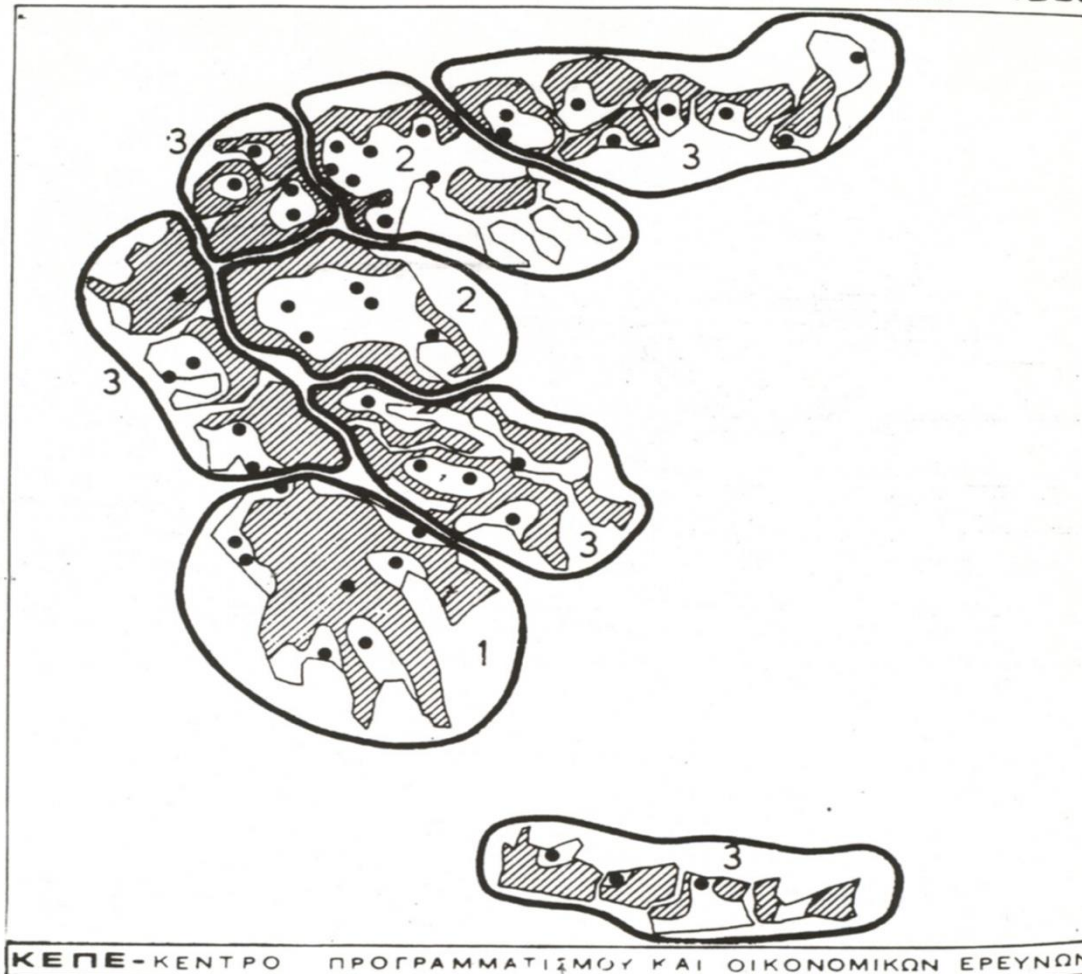
ΠΜΣ-Πολεοδομία-χωροταξία
12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2016
ΒΟΛΟΣ

ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ

Προς μία ορθολογική αρχιτεκτονική του ελληνικού χώρου

Ηλίας Μπεριάτος
ΤΜΧΠΠΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

- Εξουσία + Χώρος
- Territory- Territoire-Territorio
- Οι οργανικές, ιστορικές, ανθρωπογεωγραφικές **χωροταξικές** δομές (δυναμικές) δεν συμβαδίζουν με τις **διοικητικές** (στατικές) που εκφράζουν τις πρώτες με τρόπο ατελή και ασυμπτωτικό.
- Επομένως χρειάζεται προσοχή στην κάθε φορά προσαρμογή τους **και πάντως όχι με μηχανιστικό/τεχνοκρατικό τρόπο.**
- Δεν είναι σκόπιμο να θυσιάζονται πάντα οι αρχές της κοινωνικής συμμετοχής για την όποια (οικονομική) αποτελεσματικότητα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ²⁰

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		
1	2	3
Κυκτός	Κόσλος	Σπονδυλωτός
Πελοπόννησος	Θεσσαλία	Άνατ. Στ. Ελλάδα - Μακεδονία - Θράκη - Κρήτη

Πολιτική γεωγραφία-χωροταξία

Τρεις ιστορικές περιόδους

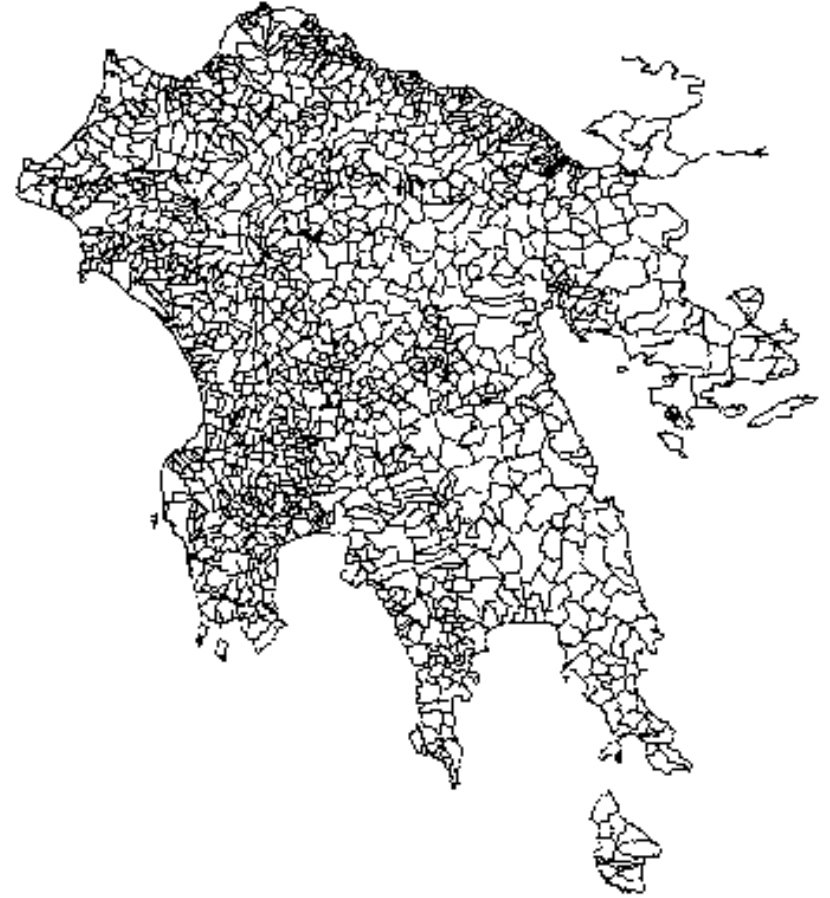
- Από τον Καποδίστρια στον Βενιζέλο
1830-1912
- Από τον Βενιζέλο στον «Καποδίστρια»
1912-1982
- Η τριακονταετία των μεταρρυθμίσεων
1982-2010

Πελοπόννησος

Όρια δήμων προ του 1912

Περιγραφής ορίων ΟΤΑ του 1991

Η εξέλιξη της αναδιάρθρωσης σε τοπικό επίπεδο στις δεκαετίες '80 '90, (4 στάδια)

ΥΧΟΠ Μελέτη – πρόταση

Οικιστικές ενότητες – αστικές + αγροτικές

(Ανοικτές πόλεις 53+502=555)

ΥΠΕΣ Νομοθετικές Ρυθμίσεις

1. Προαιρετική συνεργασία N 1416/84

(αναπτυξιακοί σύνδεσμοι- γεωγραφικές ενότητες 573+)

2. Προαιρετική Συνένωση N 1622/86

(συνένωση σε γεωγραφικές περιοχές 1151+)

3. Υποχρεωτική Συνεργασία N 2218/94

(αναπτυξιακοί σύνδεσμοι- συμβούλια περιοχής 492)

4. Υποχρεωτική συνένωση N 2539/97

(πρόγραμμα Καποδίστριας – νέοι ΟΤΑ 1033- Α-Θ)

Εξέλιξη των εδαφικών αναδιαρθρώσεων των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ 1980-90-00

Α' ΥΧΟΠ 1983-84 Μελέτη – πρόταση

Οικιστικές ενότητες – αστικές και αγροτικές με στόχο την συνένωση των ΟΤΑ
(‘Ανοικτές πόλεις’ 53+502=555 εκτός των μητροπολιτικών περιοχών Αθήνας-
Θεσσαλονίκης)

Β' ΥΠΕΣ Νομοθετικές Ρυθμίσεις

1. Προαιρετική συνεργασία N 1416/84
(αναπτυξιακοί σύνδεσμοι: 573 μονάδες ονομαζόμενες ‘γεωγραφικές ενότητες’)
2. Προαιρετική Συνένωση N 1622/86
(περιοχές για συνένωση: 1151 μονάδες ονομαζόμενες ‘γεωγραφικές περιοχές’)
3. Υποχρεωτική Συνεργασία N 2218/94
(αναπτυξιακοί σύνδεσμοι: 492 μονάδες ονομαζόμενες ‘συμβούλια περιοχής’)
4. Υποχρεωτική συνένωση N 2539/97
(πρόγραμμα ‘Καποδίστριας’ δημιουργία 1033 νέων ΟΤΑ Δ+Κ)
5. Νέα υποχρεωτική συνένωση N 3852/2010
(πρόγραμμα ‘Καλλικράτης’ 325 νέοι ΟΤΑ- μόνο δήμοι)
(ΜΕΛΕΤΗ ΙΤΑ:::)

Γεωγραφικές Περιοχές του Νομού 1622/86 κατά Νομό

Νομοί	Αριθμός και Ημερομηνία ΦΕΚ Γ.Ε του Ν.1416/84	Αριθμός Γεωγραφικών Ενοτήτων
Αιτωλίας	287/Α 21-12-88	47
Αργολίδος	143/Α 28-06-88	19
Αρκαδίας	158/Α 20-07-88	33
Άρτας	156/Α 19-07-88	17
Αττικής	287/Α 21-12-88	20
Αχαΐας	289/Α 21-12-88	36
Βοιωτίας	211/Α 28-09-88	21
Γρεβενών	156/Α 19-07-88	11
Δράμας	155/Α 19-07-88	15
Δωδεκανήσου	156/Α 19-07-88	13
Έβρου	155/Α 19-07-88	20
Εύβοιας	289/Α 21-12-88	19
Ευρυτανίας	143/Α 28-06-88	14
Ζακύνθου	-	-
Ηλείας	287/Α 21-12-88	36
Ημαθίας	155/Α 19-07-88	14
Ηρακλείου	295/Α 30-12-88	33
Θεσπρωτίας	151/Α 08-07-88	18
Θεσσαλονίκης	289/Α 21-12-88	32
Ιωαννίνων	156/Α 19-07-88	54
Καβάλας	151/Α 08-07-88	21
Καρδίτσας	155/Α 19-07-88	28
Καστοριάς	157/Α 19-07-88	419
Κέρκυρας	211/Α 28-09-88	16
Κεφαλληνίας	155/Α 19-07-88	13
Κιλκίς	155/Α 19-07-88	21
Κοζάνης	143/Α 28-06-88	30
Κορινθίας	287/Α 21-12-88	20
Κυκλάδων	155/Α 19-07-88	25
Λακωνίας	156/Α 19-07-88	38
Λάρισας	156/Α 19-07-88	38
Λασηθίου	165/Α 05-08-88	18
Λέσβου	156/Α 19-07-88	26
Λευκάδας	156/Α 19-07-88	9
Μαγνησίας	156/Α 19-07-88	19
Μεσσηνίας	212/Α 28-09-88	40
Ξάνθης	-	-
Πέλλας	211/Α 28-09-88	21
Περίας	156/Α 19-07-88	16
Πρέβεζας	151/Α 08-07-88	14
Ρεθύμνης	151/Α 08-07-88	29
Ροδόπης	-	-
Σάμου	158/Α 20-07-88	10
Σερρών	211/Α 28-09-88	36
Τρικάλων	156/Α 19-07-88	28
Φθιώτιδας	287/Α 21-12-88	32
Φλώρινας	211/Α 28-09-88	21
Φωκίδας	158/Α 20-07-88	20
Χαλκιδικής	156/Α 19-07-88	19
Χανίων	211/Α 28-09-88	32
Χίου	143/Α 28-06-88	10
Σύνολο 51		1151

Μέγεθος πρωτοβάθμιων (ΟΤΑ) στις χώρες της Ε. Ένωσης

Χώρα ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	Αριθμός ΟΤΑ Χώρας	Μ.Ο. Επιφάνειας ΟΤΑ (τ.χ.)	Μ.Ο. πληθυσμού ΟΤΑ
Αυστρία	2.357 (LAU 2)	36	3.560
Βέλγιο	589	52	18.480
Βουλγαρία	264	420	28.540
Κύπρος	525	18	1.531
Τσέχικη Δημοκρατία	6.249	13	1.680
Δανία	98	440	56.590
Εσθονία	226	200	5.930
Φιλανδία	336	1.006	15.960
Γαλλία	36.697	17	1.770
Γερμανία	11.553(LAU 2)	31	7.080
Ελλάδα	Καποδίστριας 1033 Καλλικράτης 325	128 406	10.590 33.735
Ουγγαρία	3.177 (LAU 2)	29	3.150
Ιρλανδία	114	612	39.260
Ιταλία	8.094	37	7.470
Λεττονία	119 (LAU 2)	543	18.820
Λιθουανία	60	1088	54.780
Λουξεμβούργο	106 ((LAU 2)	24	4.780
Μάλτα	68	5	6.120
Κάτω Χώρες	418	99	39.740
Πολωνία	2.479	126	15.400
Πορτογαλία	308 (LAU 1)	299	34.540
Ρουμανία	3.181 (LAU 2)	75	6.740
Σλοβακία	2.930	17	1.850
Σλοβενία	210	97	9.760
Ισπανία	8.116 (LAU2)	62	5.680
Σουηδία	290	1552	32.340
Ηνωμ Βασίλειο	406	601	152.680

Πίνακας 2. Μέγεθος πρωτοβάθμιων (ΟΤΑ) στις χώρες της Ε. Ένωσης

Χώρα ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	Αριθμός ΟΤΑ Χώρας	Μ.Ο. Επιφάνειας ΟΤΑ (τ.χ.)	Μ.Ο. πληθυσμού ΟΤΑ
Αυστρία	2.357 (LAU 2)	36	3.560
Βέλγιο	589	52	18.480
Βουλγαρία	264	420	28.540
Κύπρος	525	18	1.531
Τσέχικη Δημοκρατία	6.249	13	1.680
Δανία	98	440	56.590
Εσθονία	226	200	5.930
Φιλανδία	336	1.006	15.960
Γαλλία	36.697	17	1.770
Γερμανία	11.553(LAU 2)	31	7.080
Ελλάδα	Καποδίστριας 1033 Καλλικράτης 325	128 406	10.590 33.735
Ουγγαρία	3.177 (LAU 2)	29	3.150
Ιρλανδία	114	612	39.260
Ιταλία	8.094	37	7.470
Λεττονία	119 (LAU 2)	543	18.820
Λιθουανία	60	1088	54.780
Λουξεμβούργο	106 ((LAU 2)	24	4.780
Μάλτα	68	5	6.120
Κάτω Χώρες	418	99	39.740
Πολωνία	2.479	126	15.400
Πορτογαλία	308 (LAU 1)	299	34.540
Ρουμανία	3.181 (LAU 2)	75	6.740
Σλοβακία	2.930	17	1.850
Σλοβενία	210	97	9.760
Ισπανία	8.116 (LAU2)	62	5.680
Σουηδία	290	1552	32.340
Ηνωμένο Βασίλειο	406	601	152.680

Διοικητικές μονάδες τοπικού επιπέδου στις χώρες της Ε.Ενωσης

Χώρες Ε.Ενωσης	Έκταση χώρας (KM2)	Πληθυσμός χώρας (1993)	Αριθμός μονάδων ΟΤΑ	Μέση έκταση (KM2)	Μέσος πληθυσμός
Αυστρία	83.900	7.909.600	2300	36	3439
Βέλγιο	30.518	10.068.300	589	52	17094
Γαλλία	543.965	57.529.600	36627	15	1571
Γερμανία	365.854	80.614.100	16115	23	5002
Δανία	43.080	5.180.600	275	157	18838
Ελλάδα	131.957	10.346.400	5923	22	1747
	131.9571	10.939.771	1033	128	10.590
	131.957	10.964.020	325	406	33735
Η.Βασίλειο	244.111	57.959.000	481	507	120497
Ιρλανδία	68.895	3.560.000	84	820	42381
Ισπανία	504.790	39.114.200	8082	62	4840
Ιταλία	301.287	59.932.200	8100	37	7399
Λουξ/γο	2,586	395.200	118	22	3349
Ολλανδία	41.006	15.239.200	702	58	21708
Πορτογαλία	91.970	9.859.600	305	302	32327
Σουηδία	450.000	8.692.000	284	1584	30606
Φιλανδία	337.100	5.055.000	460	733	10989
Ε. ΕΝΩΣΗ	3.234.100	368.455.500	80445	40	4580

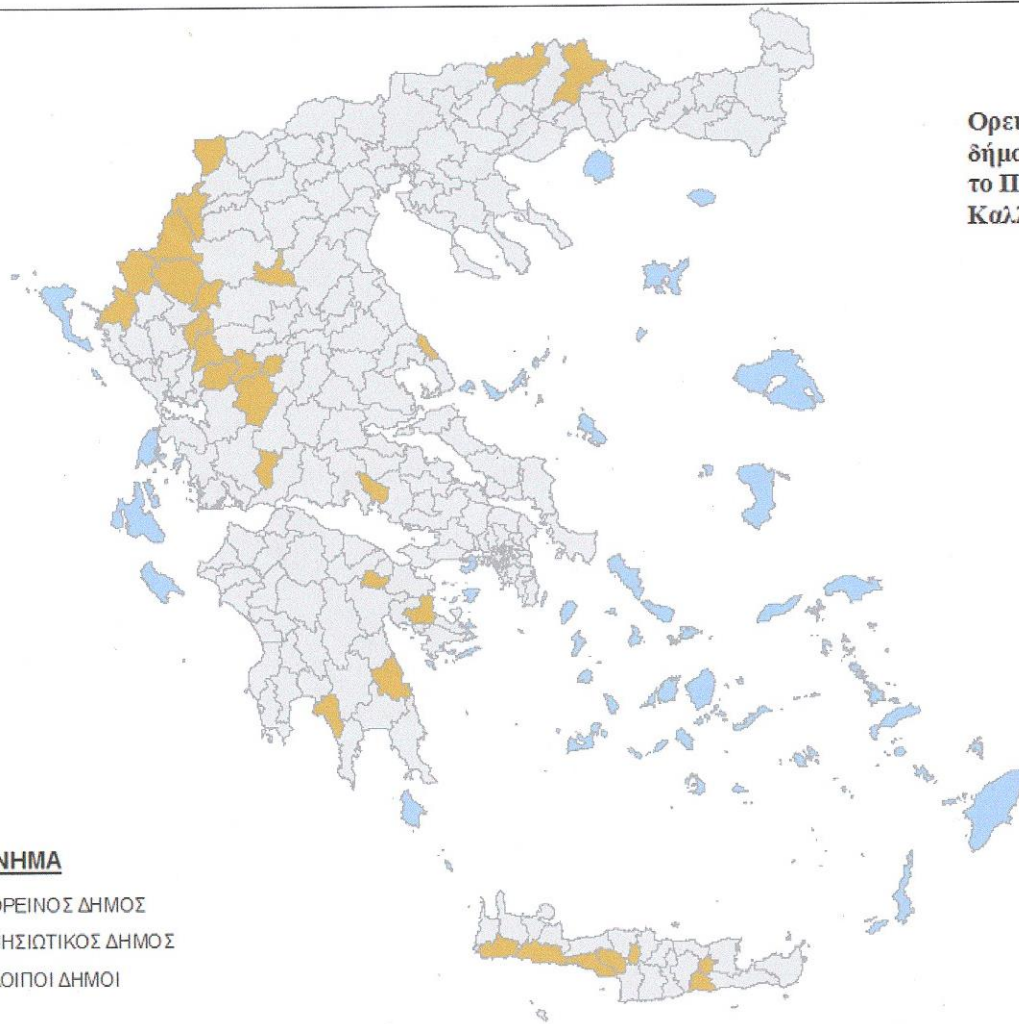

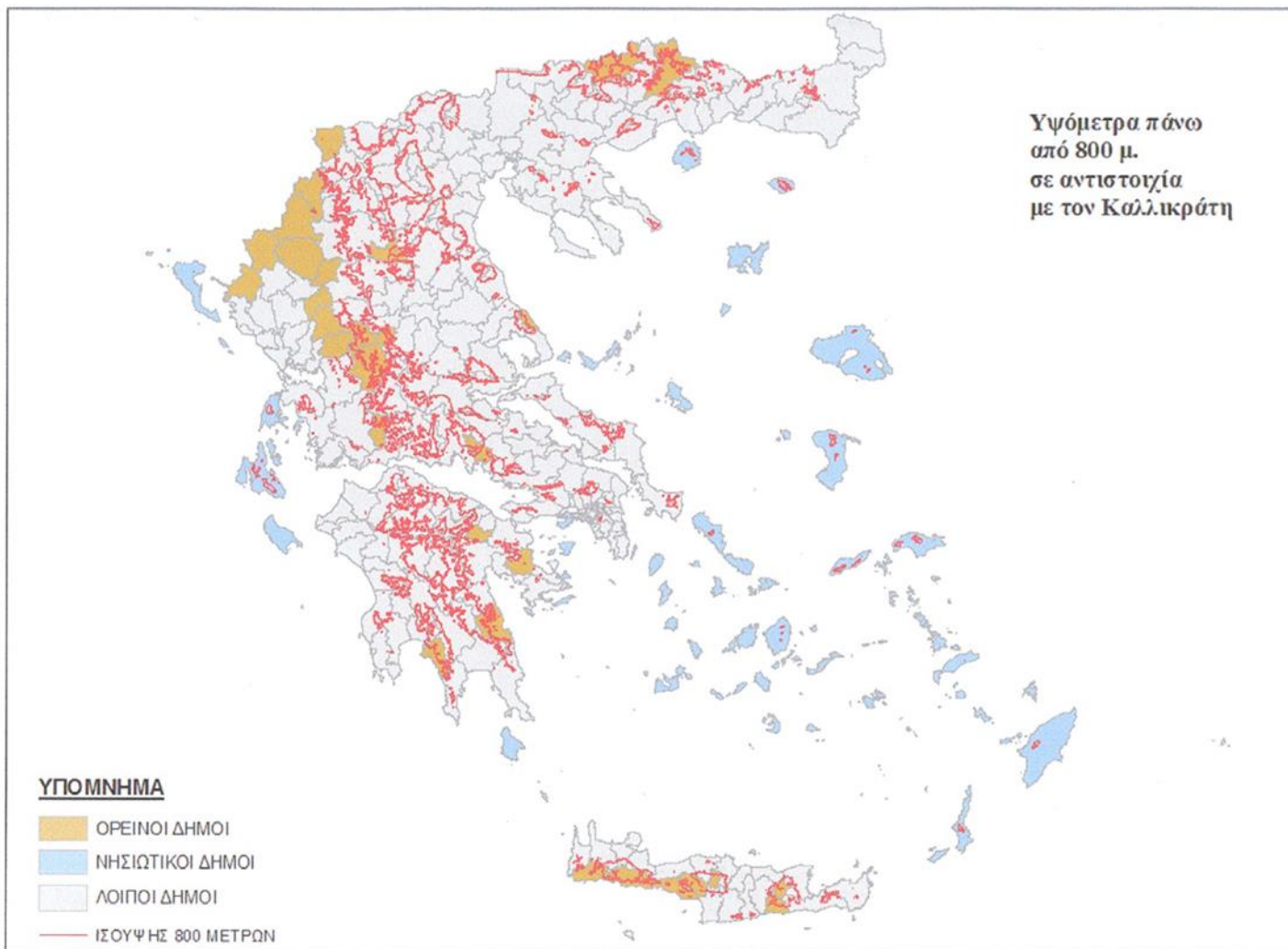

Ορεινοί και νησιωτικοί
δήμοι με βάση
το Πρόγραμμα
Καλλικράτης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΟΡΕΙΝΟΣ ΔΗΜΟΣ
- ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ
- ΛΟΙΠΟΙ ΔΗΜΟΙ

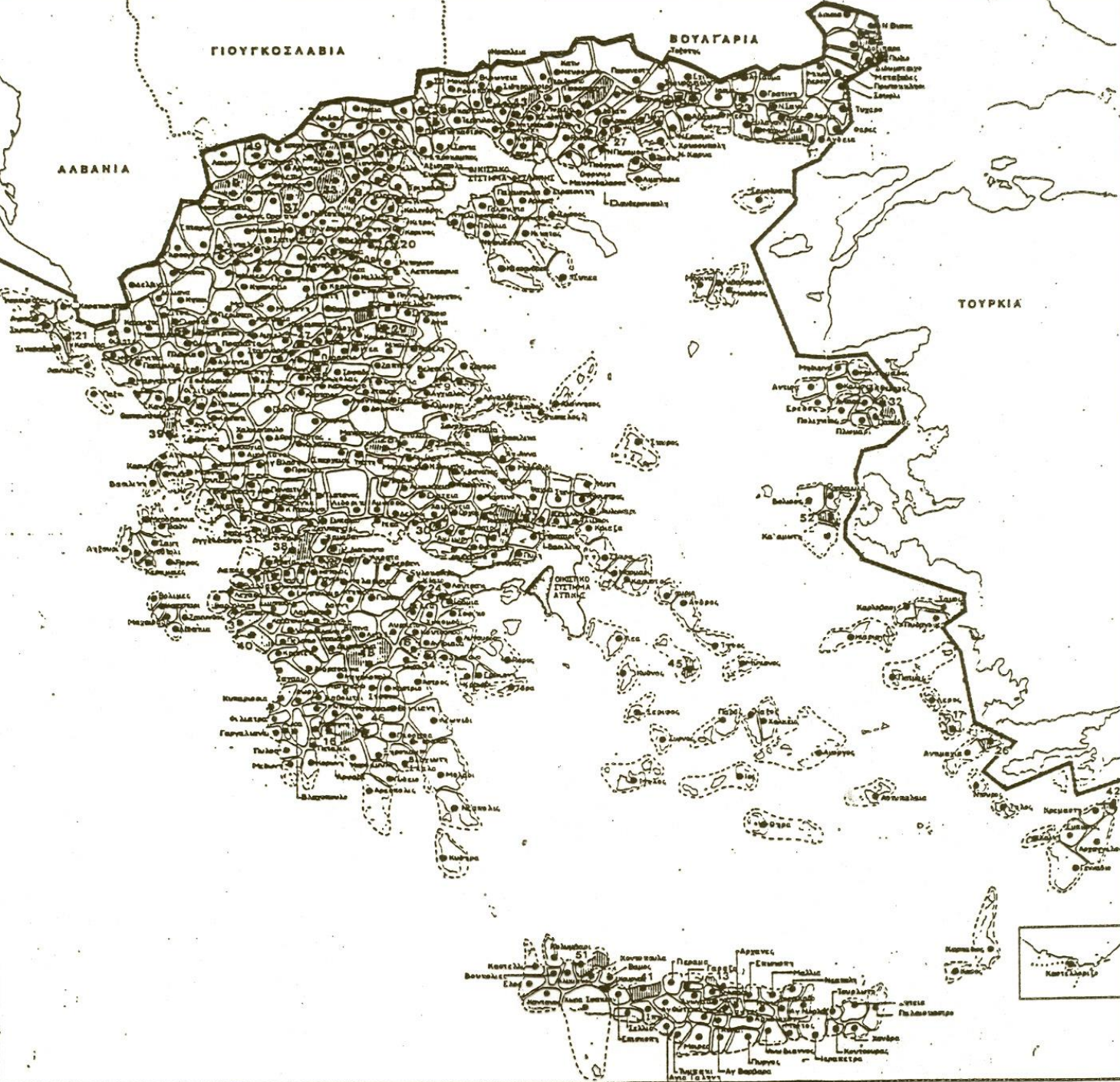

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

1	Αργείο	28	Λαμία
2	Αίγιο	29	Λαρίσα
3	Αμαλία	30	Λειβαδιά
4	Αλεξανδρούπολη	31	Μεσολογγί
5	Αλεξάνδρεια	32	Μυτιλήνη
6	Αργός	33	Ναύσια
7	Αρτα	34	Ναύπλιο
8	Βεραία	35	Ξάνθη
9	Βόλος	36	Ορεστιάδα
10	Γιαννίτσα	37	Πτολεμαίδα
11	Δράμα	38	Πάτρα
12	Εδέσσα	39	Πρέβεζα
13	Ηρακλείο	40	Πύργος
14	Θήβα	41	Ρεθύμιο
15	Ιωάννινα	42	Ροδός
16	Καλαμάτα	43	Σέρρες
17	Καλυμνος	44	Σκιάρα
18	Καρδίτσα	45	Σύρος
19	Καστοριά	46	Σπάρτη
20	Κατερίνη	47	Τρικαλα
21	Κερκυρα	48	Τρίπολη
22	Κοζάνη	49	Φλώρινα
23	Κομοτινή	50	Χαλκίδα
24	Κορινθός	51	Χανία
25	Κιλκίς	52	Χίος
26	Κως	53	Τυρναβός
27	Καβάλα		

● Κέντρο ενότητας
 ◊ Περίγραμμα ενότητας

ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ
 Σχεδιασμός ανοικτών πόλεων.

υπόψη	σκέψη	έλεγχος	ημερ ΜΑΡΤΗΣ 1984
-------	-------	---------	------------------

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
 ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΩ- ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Η πρόταση των «ανοικτών πόλεων» του ΥΧΟΠ - 1984

A/A	Νομός	Αστικού τύπου	"Ανοικτές πόλεις"	Σύνολο	Συνολικός Πληθυσμός Ενοτήτων
1.	Αιτωλοακαρνανίας	2	23	25	216700
2.	Αργολίδος	2	8	10	93020
3.	Αρκαδίας	1	11	12	107932
4.	Άρτας	1	7	8	82620
5.	Αχαΐας	2	17	19	275193
6.	Βοιωτίας	2	11	13	117772
7.	Γρεβενών	-	7	7	36421
8.	Δράμας	1	8	9	94772
9.	Δωδεκανήσου	3	15	18	145071
10.	Έβρου	2	14	16	147437
11.	Εύβοιας	1	19	20	188410
12.	Ευρυτανίας	-	5	5	32469
13.	Ζακύνθου	-	5	5	30014
14.	Ηλείας	2	12	14	161240
15.	Ημαθίας	3	4	7	134051
16.	Ηρακλείου	1	15	16	243622
17.	Θεσπρωτίας	-	7	7	41278
18.	Ιωαννίνων	1	15	16	149347
19.	Καβάλας	1	13	14	134636
20.	Καρδίτσας	1	12	13	127151
21.	Καστοριάς	1	4	5	54539
22.	Κέρκυρας	1	7	8	99477
23.	Κεφαλονιάς	-	7	7	31297
24.	Κιλκίς	1	11	12	81562
25.	Κοζάνης	2	13	15	147051
26.	Κορινθίας	1	10	11	123042
27.	Κυκλάδων	1	15	16	88458
28.	Λακωνίας	1	11	12	96692
29.	Λάρισας	2	18	20	254295
30.	Λασηθίου	-	10	10	70053
31.	Λέσβου	1	14	15	104826
32.	Λευκάδας	-	4	4	22200
33.	Μαγνησίας	1	10	11	182222
34.	Μεσσηνίας	1	15	16	158873
35.	Ξάνθης	1	6	7	89310
36.	Πέλλας	3	8	11	132386
37.	Πιερίας	1	8	9	106899
38.	Πρέβεζας	1	5	6	55915
39.	Ρεθύμνου	1	8	9	63142
40.	Ροδόπης	1	8	9	109006
41.	Σάμου	-	4	4	40519
42.	Σερρών	1	16	17	196247
43.	Τρικάλων	1	13	14	134741
44.	Φθιώτιδας	1	12	13	160338
45.	Φλώρινας	1	5	6	52430
46.	Φωκίδας	-	6	6	45491
47.	Χαλκιδικής	-	12	12	79036
48.	Χανίων	1	11	12	125348
49.	Χίου	1	3	4	49865
	Σύνολο	53	502	555	5514416

ΠΙΝΑΚΑΣ 1^η : ΚΕΝΤΡΑ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

Πληθυσμός Νομού	1961	46314	Διοικητική διαίρεση	
	1971	36742	ΚΡΑΝΙΑΣ	
	1981	31297	ΠΑΛΛΗΣ	
			ΣΑΜΗΣ	4
			ΙΘΑΚΗΣ	
			Δήμοι	3
			ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ	
			ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ	
			ΙΘΑΚΗΣ	
Οικιστικές ενότητες	7		Κοινότητες	76
Αστικού τύπου	0			
Ανοικτες πόλεις	7		Οικισμοί	160

α/α	ΟΝΟΜΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 1981	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ 1981	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘ.ΚΕΝΤ.	ΕΠΙΠ. ΚΕΝΤΡΟΥ	Ε.Π.Α *
1	ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	8961	6788	-272	2	*
2	ΛΗΘΟΥΡΙ	6277	2842	-522	4+	*
3	ΣΑΜΗ	2998	935	- 22	4+	*
4	ΒΑΘΥ	3648	2037	-256	4+	*
5	ΠΟΡΟΣ	3410	479	-147	4	*
6	ΚΕΡΑΜΕΙΕΣ	4533	141	-120	4	
7	ΜΕΣΟΒΟΥΝΙΑ	1470	108	- 7	4	
	ΣΥΝΟΛΟ	31297				5

Πηγές: 1) Απογραφή πληθυσμού Ε.Σ.Υ.Ε 1981

2) Λεξικό Δήμων, Κοινοτήτων και Οικισμών της ΕΛΛΑΔΑΣ Ε.Σ.Υ.Ε

* ΕΠΜ: Μελετώνται από Ε.Π.Α. επιπλέον οι εξής οικισμοί:

1) ΑΓ.ΕΥΦΗΜΙΑ 2) ΚΑΡΑΒΟΜΥΛΟΣ 3) ΣΚΑΛΑ

+ = ενισχυμένο

ΠΙΝΑΚΑΣ 12 : ΠΛΗΘΟΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟ

α/α	ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	1ο	2ο	3ο	4ο	5ο	ΣΥΝΟΛΟ
		ΕΚΛΕ	ΕΚΛΕ	ΕΚΛΕ	ΕΚΛΕ	ΕΚΛΕ	
1	ΚΡΑΝΙΑ		1			16	17
2	ΠΑΛΛΗ				1 *	26	27
3	ΣΑΜΗ				1 *	13	14
4	ΙΘΑΚΗ				1 *	12	13
5	ΠΡΟΝΟΣ				1	29	30
6	ΚΕΡΑΜΕΙΕΣ				1	28	29
7	ΕΡΙΣΟΣ				1	29	30
	ΣΥΝΟΛΟ	-	1	-	6	153	160

Πηγή: Απογραφή πληθυσμού Ε.Σ.Υ.Ε. 1981

* Σημαίνει εκάθε οικισμό "ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΟ".

Υπουργείο Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ
πρότασεις χωροταξικής οργάνωσης

ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΔΟΜΗ
σχεδιασμός ανοικτών πόλεων

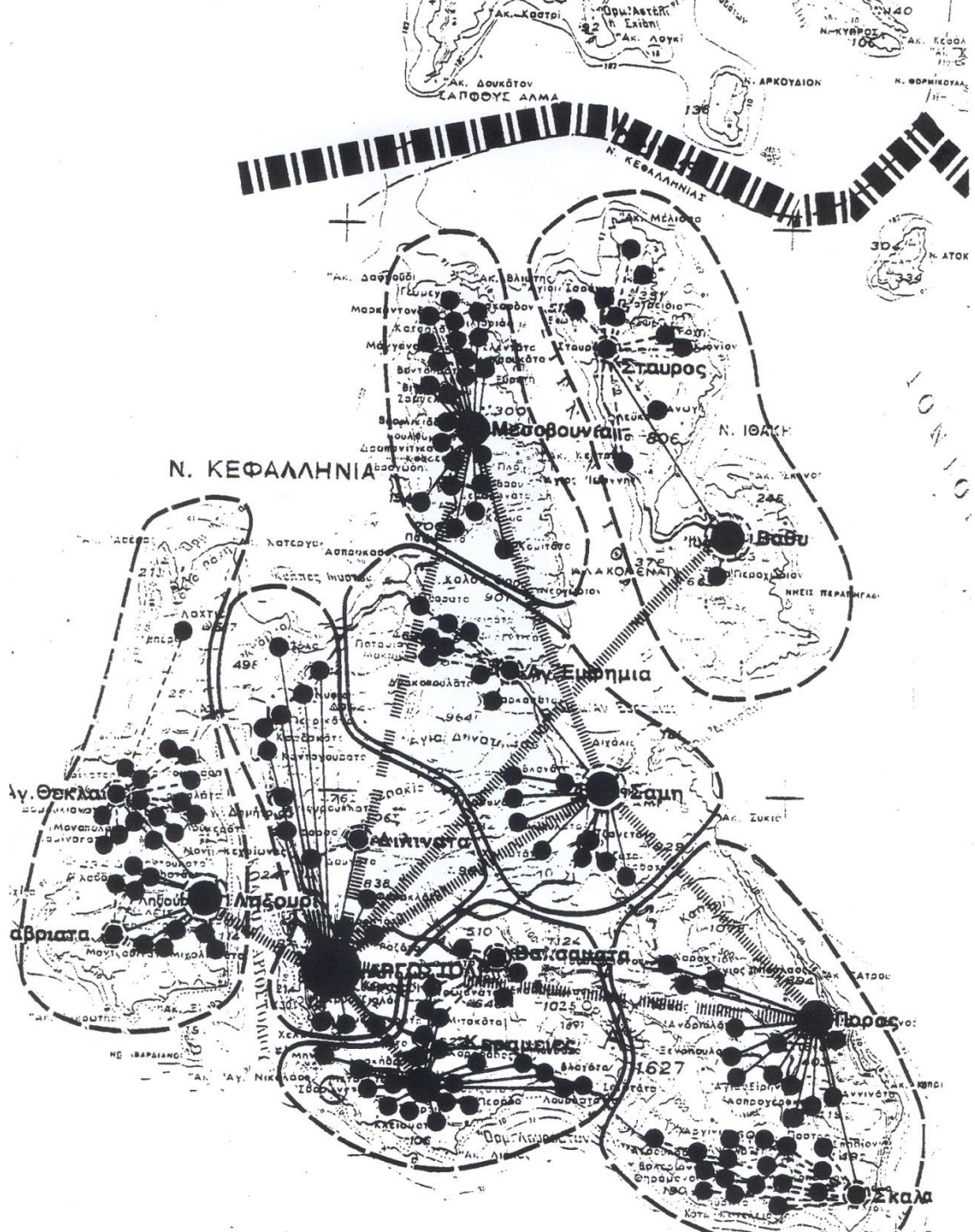
Αθήνα Μάρτης 1984

Υπουργείο Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος
Διεύθυνση Χωροταξίας

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
(συνοπτικό σχέδιο δομικών παρεμβάσεων)

Αθήνα Μάης 1984

- **Ο στόχοι :** Βιώσιμη ανάπτυξη, περιβάλλον, ποιότητα ζωής

Ο Δήμος ως οργανωσιακή οντότητα (φορέας, οργανισμός)

- Λειτουργίες:
- Πολιτική, Διοικητική, Οικονομική, Τεχνική-επιστ/κη
(Αρμοδιότητες – πόροι – τεχνογνωσία)

Ο Δήμος ως ανθρωπογεωγραφική οντότητα

(τόπος - επικράτεια)

Συσχέτιση και Αλληλεπίδραση

- **Ο δήμος ως γεωγραφική οντότητα**
- Α) Χωροταξικός σχεδιασμός μέσα στον ΟΤΑ με εσωτερικές χωρικές ρυθμίσεις (και όριοθέτηση χωρίς αλλαγή κλίμακας)
- Β) Χωροταξικός σχεδιασμός για επίτευξη κρίσιμης μάζας και αριστοποίηση μεγεθών των ΟΤΑ- αναδιάρθρωση (οριοθέτηση με αλλαγή κλίμακας)

Οι βασικές παράμετροι/ αρχές / κριτήρια σχεδιασμού

- **α) Η γεωγραφική /χωρική ολοκλήρωση** των διαφόρων κοινωνικών, διοικητικών και οικονομικών λειτουργιών, εξυπηρετήσεων, υποδομών που διασφαλίζουν κάποιου βαθμού βιωσιμότητα (χωρίς να είναι απόλυτος κανόνας)
- **β) Η γεωγραφική κινητικότητα** και τα χωρικά πεδία/ζώνες που αυτή δημιουργεί σε Ημερήσια Βάση σύμφωνα με την απασχόληση (bassin d'emploi) (FUA-ΛΑΠ) και σε συνδυασμό με τις λειτουργικές εξαρτήσεις/επιρροές μεταξύ των οικιστικών κέντρων
- **γ) Η ταυτότητα του τόπου (place identity)** που αναφέρεται στη ιστορική διάσταση που διαμορφώνει σε βάθος χρόνου την τοπική συνείδηση (συμβολικό και στο σημειολογικό επίπεδο για την τοπική κοινωνία).

Εσωτερική και εξωτερική ολοκλήρωση

Λειτουργίες --- Αρμοδιότητες

Οι λειτουργίες δεν ολοκληρώνονται πάντα σε ένα επίπεδο ή κλίμακα χώρου

Ο απόλυτος διαχωρισμός αρμοδιοτήτων που αντιστοιχούν στις λειτουργίες δεν είναι δυνατός

Σε κάθε χώρο δεν υπάρχει μια μόνο εξουσία

Συνάρθρωση αρμοδιοτήτων

Συνέργειες και συζεύξεις

ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ

Οι Α'μιοι ΟΤΑ αποτελούν την μικρότερη ανθρωπογεωγραφική μονάδα που θα μπορούσε να αναδυθεί μία πρώτη **στοιχειώδης αναπτυξιακή και κυρίως κοινωνική ολοκλήρωση**

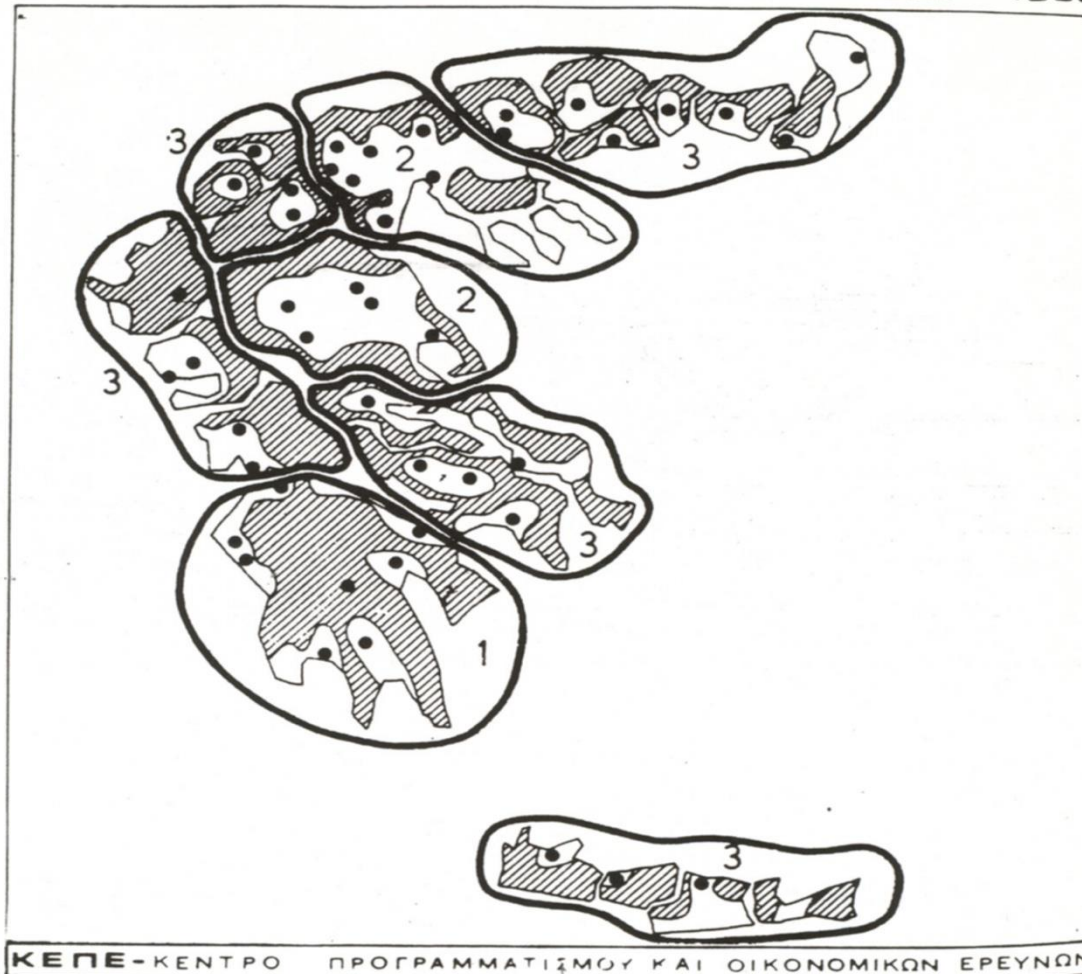
Ο καθορισμός μπορεί να γίνει στο πλαίσιο μιας γενικότερης ιεράρχησης των οικιστικών κέντρων της χώρας με τις **λειτουργίες εκείνες που είναι απαραίτητες σε κάθε επίπεδο («κατώφλια» -σημεία καμπής)**

- Ειδικές κατηγορίες περιοχών
- Ορεινές περιοχές
- Νησιωτικές περιοχές
- Αστικές-Μητροπολιτικές περιοχές

Φαινόμενα εξάρτησης

Στόχος: Αυτονομία και Αυτοδυναμία

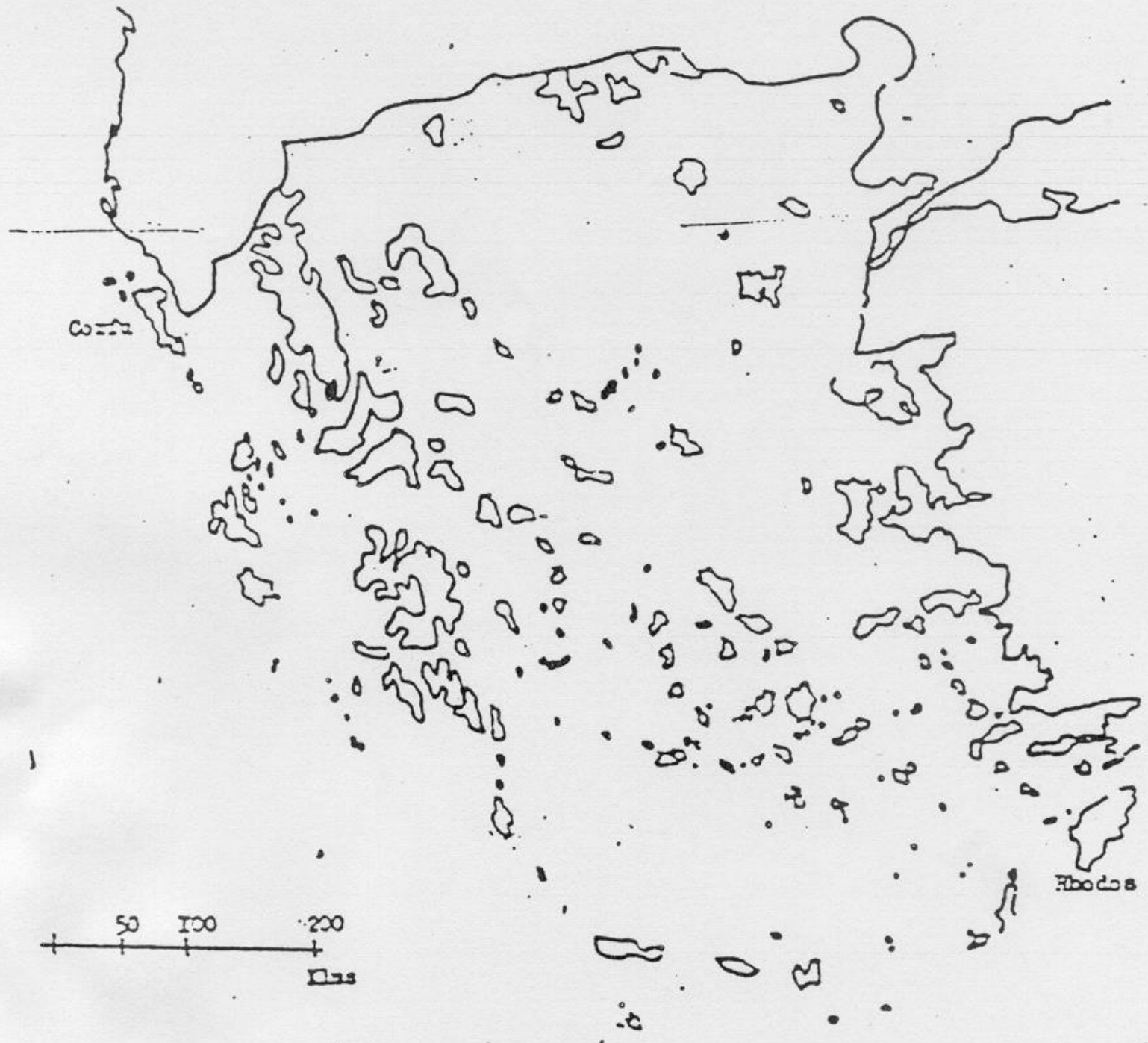
Πολιτική της ΕΕ και εθνική πολιτική

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ²⁰

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		
1	2	3
Κυκτός	Κόσλος	Σπονδυλωτός
Πελοπόννησος	Θεσσαλία	Άνατ. Στ. Ελλάδα - Μακεδονία - Θράκη - Κρήτη

50 100 200
Miles

Rhodes

ΠΡΟΒΛΗΜΑ Καλλικράτης :

Μια αυτοδιοικητική ΜΑΤΡΙΟΣΚΑ

ΔΗΜΟΣ

**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ = ΠΡΩΗΝ ΚΑΠΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ =
ως ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ**

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ π. ΤΔ > 2000

**Επίσης : Δ. Διαμέρισμα σε δήμους > 10000,
ΤΔ νησιών > 1000 , πρώην ΟΤΑ ή π. ΤΔ σε όλο το νησί
Συμβούλια ανάλογα με πληθυσμό**

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ π. Τ Δ < 2000

Τοπική κοινότητα > 301 -2000 3μελές συμβούλιο

Τοπική κοινότητα < 300 1 εκπρόσωπος

.....

Κάποιες Προτάσεις

- 1. Κατάργηση των 7 αποκεντρωμένων διοικήσεων
- 2. Κατάργηση χωρικών αντιπεριφερειαρχών περιφερειακές ενότητες σε επίπεδο δήμου
- 3. Αναθεώρηση μεγέθους -ορίων δήμων (αριστοποίηση χωρικής διακυβέρνησης)
- 4. Διακυβέρνηση Μητροπολιτικών περιοχών με συνδέσμους ΟΤΑ (ΝΠΔΔ)

ΤΕΛΟΣ

Λειτουργίες ----- Επίπεδα	Πολιτική νομιμοποίηση	Διοικητική στηρίξη	Οικονομική διαχείριση	Τεχν/γνωστική υποδομή
Κεντρική διοίκηση	+	+	+	+
ΟΡΣΑ	-	±	±	+
Περιφερειακή αυτοδιοίκηση	+	- +	--+	--+
Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση	+	+	±	±
ΟΤΑ α βαθμού Δήμοι	+	±	±	±